

Ø-handlingsplaner

Foreningens navn, formand og adresse

Lyø Beboerforening
v/ formand Mogens Windeleff
"Damgaarden"
Lyø Bygade 2
5600 Faaborg

Kontaktperson (navn, mail og tlf. nr.)

Person, som vi kan lave de endelige aftaler med, og som vil være vores kontakt det næste års tid.

Mogens Windeleff
mogens.lyoe@pc.dk
Tlf. 29 45 39 45

Henrik Ingemann
noertoft@stofanet.dk
Tlf. 60 15 01 01

Arbejdets indhold

Hvad vil I opnå med arbejdet? Hvad skal arbejdet og handlingsplanen føre frem til?

LYØ – UDVIKLINGSPLAN 2010-2020

Siden 1930 har antallet af beboere på Lyø været konstant faldende – fra 375 til 116 beboere i 2008.

Til trods herfor er det nogenlunde lykkedes øen at bibeholde et nødvendigt og rimeligt serviceniveau, men i de senere år har øen bl.a. mistet præsteembedet – og her ved sommerferien 2009 lukker Lyø Skole efter mere end 130 år som en vigtig kulturbærende institution på øen.

Videre er der sket en række forringelser i det sociale serviceniveau på øen, især overfor den ældre del af beboerne.

Godt 64 % af Lyø's beboere er i dag over 50 år.

Lyø er på vej ind i en ond cirkel, hvor grundlaget for et nødvendig helårs liv bliver mere og mere

skrøbeligt i en selvforstærkende proces.

Lyø Beboerforening har set "skriften på væggen," og ønsker derfor at samle øen og alle gode kræfter for at imødegå en fortsat negativ udvikling for øen og en tilbagegang i befolkningstallet.

Målet er at være selvaktiv, innovativ og udviklende, sådan at der skabes nye tider og nye muligheder for øen.

Normalt er samfundsudvikling et offentligt anliggende.

Med dette initiativ ønsker Lyø Beboerforening selv at tage téten – og medinddrage og engagere beboere i udviklingen af fundamentet for deres egen fælles fremtid.

Det er vigtigt, at sende et positivt signal til omgivelserne: øboerne er ikke kun borgere, som forventer og kræver!

Øboerne vil og kan også være selvaktive og igangsættende.

Beboerforeningen forventer ikke, at samtlige øboere kan blive fuldstændig enige om alt.

Det vigtige i arbejdet med øens udviklingsplan 2010-2020 er, at der sættes en løbende proces i gang, hvor man tænker nyt, fremadrettet og gerne utraditionelt - og på denne baggrund får konstruktive tanker og idéer op til overfladen, gerne sådan, at der bliver nogenlunde konsensus og enighed om strategien i de kommende 10 år.

Traditionelt har hovederhvervet på Lyø været landbruget – gennem mange generationer. Men det er ikke længere landbruget, som skaber job.

En del øboere pendler til job på fastlandet, men jobskabelse på øen er et væsentligt udgangspunkt for udviklingen på Lyø – og dermed også for udviklingsplanen.

Turismen ligger lige for. Vel at mærke en kvalitets-turisme, som bevarer øens herlighedsværdier og særkende – det er jo det turisterne i sidste ende kommer for.

Antallet af passagerer på færgen er faldet i de senere år, hvilket må betyde, at endagsturismen på øen har været i tilbagegang, om end lystbådehavnen er blevet mere besøgt og står overfor en udvidelse, såfremt der kan tilvejebringes midler hertil.

Nye turisttiltag er kommet til i de senere år: ferielejligheder, udlejningsværelser, undervisnings- og festlokaler - og i foråret 2009: Staldcaféen, hvor der kan bespises 60-70 personer.

Mulighederne for kvalitets-turisme er altså allerede til stede: men hvordan får man markedsført tilbuddene på en effektiv måde og dermed forøget efterspørgslen?

Og hvilke muligheder er der for oprettelse af IT-baserede arbejdspladser på øen? – Kan man sælge og markedsføre særlige Lyø-produkter? – Vil kurser, seminar og personaleudflugter være et nyt forretningsområde for de turistrelaterede tilbud på øen? Osv.

Mottoet for arbejdet med udviklingsplanen er: **Muligheder frem for begrænsninger.**

SAMARBEJDSPARTNERE

Lyø – Udviklingsplan 2010-2020 er et samarbejde mellem følgende aktører:

- Lyø Beboerforening
- Beboerne på Lyø
- Konsulentfirmaet Nørtoft Trivsel

Medio maj 2009 er nærværende projektforslag sendt til udtalelse i Faaborg-Midtfyn Kommune v/ borgmester Bo Andersen.

Pr. 14. juni 2009 har vi endnu ikke modtaget et svar fra kommunen.

Tilkendegivelsen fra Faaborg-Midtfyn Kommune vil blive eftersendt.

Hvordan vil I arbejde?

Møder? Idé-værksteder? Arbejdsgrupper? Brug af konsulenter? Undersøgelser og analyser? Andet?

ET FÆLLES PROJEKT

Beboerforeningen lægger stor vægt på, at alle øboerne bliver engageret i processen og dermed får mulighed for at påvirke udviklingsplanen (og deres egen, fælles fremtid).

Filosofien i processen er, at øens udvikling og fremtid ikke kun er et offentligt ansvar!

Det er også et ansvar som påhviler øboerne, idet der bør tænkes bredt – i nye samarbejdsrelationer - og i tiltag, som er til fordel for øen i sin helhed og ikke kun til fordel for de enkelte.

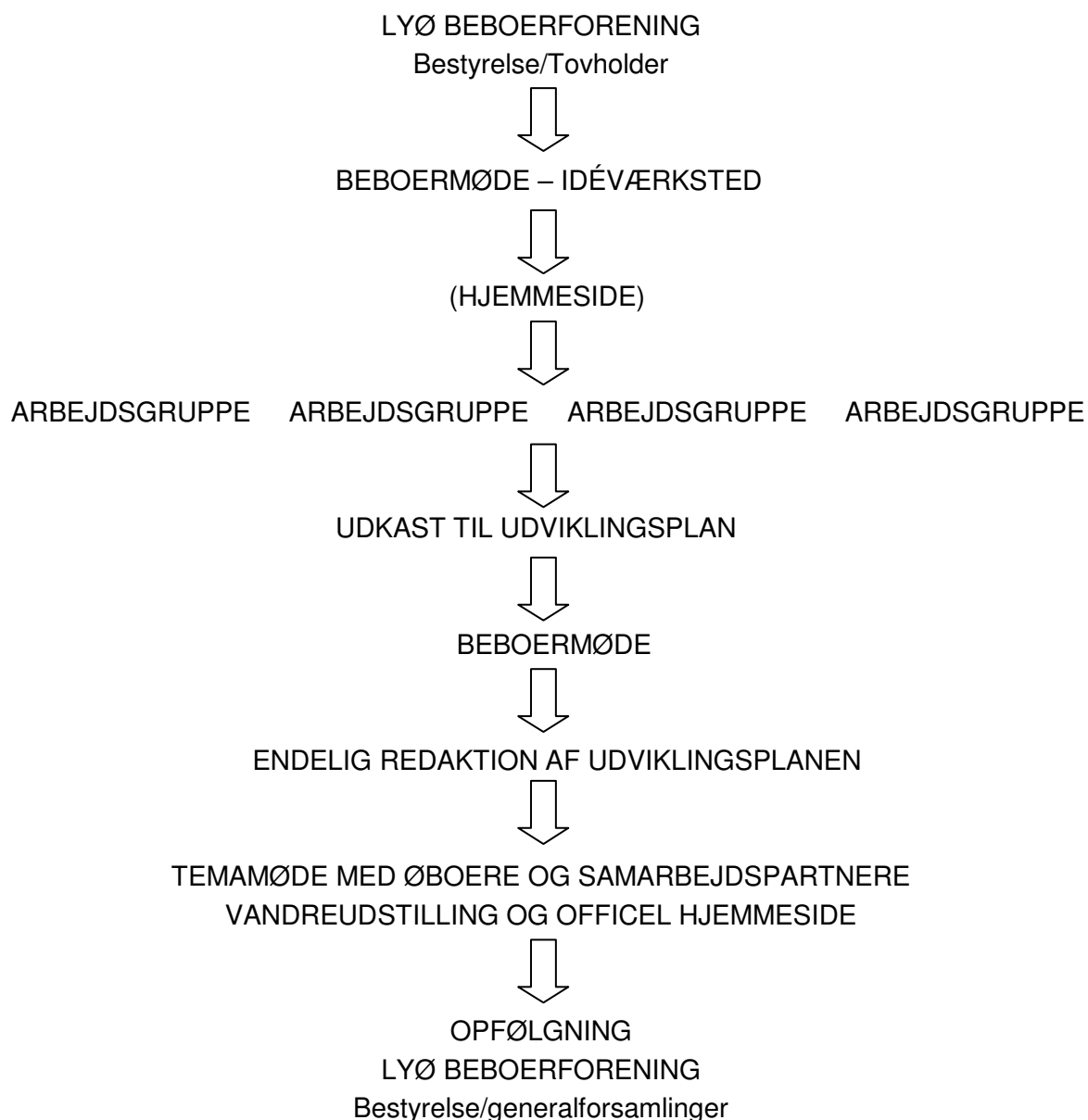
Udarbejdelse af en realistisk og kvalificeret udviklingsplan, er et ganske omfattende arbejde - og kræver flere ressourcer end man umiddelbart kan forvente af den frivillige arbejdskraft, Beboerforeningen normalt råder over.

Det er vor erfaring at et sådant projekt ikke kan gennemføres på en realistisk facon, hvis der ikke er en tovholder på projektet. Derfor har Beboerforeningen allieret sig med et konsulentfirma (Nørtoft Trivsel), som vil hjælpe med indsamling af baggrundsmateriale, analyser, tilrettelæggelse af beboermøder, koordinering af arbejdsgrupper, udarbejdelse af rapporter og forskellige

formidlingsopgaver mv.

Samarbejdet med et konsulentfirma vil give arbejdet og udviklingsplanen et professionelt niveau og sikre, at tidsplanerne bliver overholdt, ligesom det kan være en fordel, at processen koordineres og sparres af en eller flere personer, som ikke er bosat på øen.

PROJEKTFORLØB

BEBOERMØDE OG ARBEJDSGRUPPER

Processen startes med et beboermøde i oktober 2009, hvor Beboerforeningens bestyrelse præsenterer baggrundsmaterialet og tankerne bag udviklingsplanen.

Beboermødet afvikles som et "Idéværksted," hvor alle får mulighed for at komme med idéer til positiv udvikling og nytænkning.

På denne baggrund nedsættes en række arbejdsgrupper, som mødes 2-3 gange i løbet af vinteren 2009/10.

Hver arbejdsgruppe har et eller flere temaer, f.eks:

- **Erhvervsudvikling og fælles produktudvikling**

Hvilke job og erhverv vil det være muligt at etablere på Lyø? Hvilke faciliteter skal der til for at tiltrække nye øboere i den erhvervsdygtige alder? Er det muligt – i et samarbejde - at udvikle og markedsføre specielle Lyø-produkter og dermed skabe nye job på øen? Hvorledes sikres fundamentet for, at øens fortsat kan have et aktivt og rentabelt landbrug, herunder en mælkeproduktion - i en udvikling og fremtid, som forudsætter større og større besætninger?

- **Miljø og transport**

Er miljøforanstaltningerne på øen tilstrækkelige? Hvilke forudsætninger og krav er der til færgebetjeningen af øen, hvis affolkningen skal stoppes?

- **Natur og kvalitetsturisme**

Kan turismen øges med nødvendig hensynstagen til øens herlighedsværdier? Kan Lyø blive kendt for en særlig kvalitetsturisme, som rækker ud over tre hektiske sommer måneder?

- **Markedsføring af Lyø**

Hvorledes markedsføres Lyø på en anderledes og spændende måde, som skaber landsdækkende interesse. Kan Lyø blive hjemsted for årlig tilbagevendende begivenheder som tiltrækker folk fra hele landet: kulturarrangementer eller musikfestival?

- **Lyø Skole som kultur- og naturcenter**

Kan Lyø Skole fortsætte som en kulturbærende institution på øen som natur- og kulturcenter, med naturskole, museum, udstillinger, lokalhistorisk arkiv mv.?

- **Socialt serviceniveau – børn og ældre**

Hvilket socialt serviceniveau er nødvendigt for at fastholde det nuværende beboerantal og

gerne tiltrække nye beboere, især børnefamilier? Faciliteter for børn og ældre, herunder ønsket om at etablere ældreboliger på øen. Skal der bygges nyt eller er det muligt at indrette ældrevenlige lejligheder i eksisterende bygninger, f.eks. den tomme præstegård?

Konsulentent/tovholderen fra Nørtoft Trivsel deltager i arbejdsgruppernes møder som ordstyrer og udarbejder referater fra de forskellige arbejdsgrupper.

Referaterne fra arbejdsgrupperne vil løbende blive tilgængelig på en speciel side på internettet på

www.plan-lyo.dk

idet Beboerforeningen lægge vægt på, at alle kan følge processen og blive inspireret – måske også øboere på andre, danske småøer. Referater fra arbejdsgrupperne bliver også tilgængelig i en mappe hos købmanden for de øboere, som ikke har adgang til internettet.

På hjemmesiden får alle øboere – og andre interesserede - mulighed for løbende at indsende forslag og kommentarer til arbejdet i de forskellige grupper.

Ved udgangen af februar 2010 afsluttes arbejdet i arbejdsgrupperne og tovholderen indsamler materialet til første udkast til en udviklingsplan.

Der afholdes endnu et beboermøde i april 2010, hvor forslagene drøftes i forhold til tidsplan og prioriteringsrækkefølge mv.

I maj 2010 udgives udviklingsplanen i sin endelige udgave og udsendes til samtlige husstande på øen og til relevante myndigheder og pressen mv.

FORMIDLING

Beboerforeningen lægger også stor vægt på, at ideerne og resultaterne af arbejdet formidles til det omgivende samfund og ikke mindst til borgerne i Faaborg-Midtfyn Kommune.

I juni 2010 inviterer Lyø Beboerforening derfor til en temadag om Lyø's fremtid.: øboere, pressen, øudvalget, interesserede kommunalpolitikere, sommerhusejere og bestyrelsen for færageselskabet og andre, som interesserer sig for Lyø.

Temadagen afholdes på Lyø Staldcafé, hvor den endelige udviklingsplan præsenteres og repræsentanter fra de forskellige arbejdsgrupper fortæller om de idéer og de helhedstanker, som bør være bærende for øens udvikling i de kommende 10 år.

I forbindelse med temadagen udarbejdes en vandredstilling (ca. 5-8 plancher) som vises på kommunens rådhus og biblioteker - og senere opsættes permanent i et lokale på øen. Ved

samme lejlighed præsenteres den endelige udgave af projektets hjemmeside.

I forhold til offentlige myndigheder, primært kommunen, bliver udviklingsplanen øboernes bud på øens fremtid, udviklingsmuligheder og nødvendige eksistensvilkår.

Budskabet til myndighederne er, at her er et arbejdsredskab – velovervejet og gennemarbejdet – med øboernes ønsker, som også myndighederne kan bruge i forhold den offentlig planlægning fremover – som pejlemærker.

OPFØLGNING

Mange gode og kreative projekter er endt med en fin rapport – hvorefter der ikke er sket mere!

Det er Beboerforeningen meget bevidst om. Derfor lægges der vægt på, at udviklingsplanen ikke blot ender på en støvet hylde, men at der vil ske en løbende opfølgning i hele planperioden.

Det vil bl.a. ske ved at Beboerforeningen i de kommende år vil have en drøftelse og opfølgning af udviklingsplanen som et fast dagsordenspunkt på den årlige generalforsamling. Videre varetager Beboerforeningen hostingen af hjemmesiden i hele planperioden.

FRIVILLIGT OG ULØNNET ENGAGEMENT

Beboerengagementet i projektet er alfa og omega, og det forventes, at øboerne deltager i processen med følgende frivilligt, ulønnet engagement/timeforbrug:

Aktivitet	Antal deltagere	Timer	Timer i alt
Beboermøder 1	50	3 timer	150 timer
Beboermøde 2	50	3 timer	150 timer
Arbejdsgrupper	5 x 5	6 timer	150 timer
Temadag	30	5 timer	150 timer
Koordinering i Beboerforeningens bestyrelse	5	6 timer	30 timer
Frivillige og ulønnede timer i alt			630 timer

Handlingsplanen

Jeres arbejde skal ende med en konkret handlingsplan for de næste skridt. Har I allerede nu ideer til, hvad jeres

handlingsplan skal indeholde? Økonomiske beregninger? Finansieringsplan? Forslag til ændringer i lokalplaner? Aftaler med kommunen?

HANDLINGSPLAN

Udviklingsplanen udmøntes i en handlingsplan. Af gode grunde kan handlingsplanen endnu ikke beskrives i detaljer, da den opsættes i forhold til beboernes prioriteringer.

Det vil være således, at der for hvert punkt i handlingsplanen udarbejdes en konsekvensdel: afledt økonomi, mulig finansiering, henvisning til lovgrundlag og eventuelle myndighedsgodkendelser og tilladelsesforudsætninger i forhold til lokal- og regionplaner mv.

Konsulentbistand

Har i en idé om hvilke(n) konsulent(er), I vil bruge til opgaverne? Ellers vil vi gerne hjælpe med at finde den rigtige konsulent til jeres indsats. Vi lægger vægt på, at det er kvalificerede folk, der bliver brugt.

KONSULENTBISTAND

Lyø Beboerforening er indgået i et samarbejde med konsulentfirmaet Nørtoft Trivsel i Ringe.

Nørtoft Trivsel er et rådgivnings- og konsulentfirma, som er specialiseret i sociale- og erhvervsmæssige sparringsprocesser, herunder businesscoaching.

Se: www.noertoft-trivsel.dk

Opgaven vil i praksis blive varetaget af seniorkonsulent Henrik Ingemann, der er bosiddende i Faaborg.

Henrik Ingemann har i mange år arbejdet som projektleder indenfor det sociale område og erhvervsudvikling, bl.a. som leder af "Socialt Netværk – Fyn" – et virksomhedsnetværk bestående af ca. 200 fynske virksomheder, som arbejder med virksomhedernes sociale engagement.

Han har således et indgående kendskab til såvel den offentlige sektor som det private erhvervsliv – og har stor erfaring med udarbejdelse af projektbeskrivelser, analyseforløb, sparring af erfaringsgrupper, samt tilrettelæggelse af inspirationsdage og temamøder mv.

Desuden har Henrik Ingemann et særligt kendskab til Lyø som forretningsfører ved Ø-Færgen A/S i en kortere periode.

Videre har han en campingvogn stående på Lyø, således at han kan arbejde fra øen i tæt samspil med øboere og Beboerforeningen.

Nørtoft Trivsel vil overfor den bevilgende myndighed dokumentere det anvendte timeforbrug, idet projektet gennemføres som beskrevet for max. 120 konsulenttimer á 400 kr., excl. moms.

Det skal oplyses, at Nørtoft Trivsel har medvirket ved udarbejdelsen af denne projektansøgning og at firmaet ikke opkræver honorar i forbindelse hermed.

Hvem er jeres kontaktperson i kommunen?

I skal have haft kontakt til kommunen, og kommunen skal se positivt på, at I vil arbejde med ø-udvikling på denne måde.

Navn, stilling, mail og tlf. nr. på jeres kontaktperson i kommunen:

Oplysninger om kontaktperson i Faaborg-Midtfyn Kommune kommer senere.

Forventede udgifter

BUDGET

Hvilke udgifter vi I gerne have dækket hos os – lav et budget. Vi udbetaler ikke tilskud, men betaler regningerne på de udgifter, vi på forhånd har godkendt. Vi kan bidrage med op til ca. 100.000 kr.. Her skal vi bare have et foreløbigt budget:

AKTIVITET	OPGAVE	UDGIFT
Konsulentstøtte – 120 timer 400 kr. pr. time	Indsamling af baggrundsoplysninger	48.000 kr.
	Tilrettelæggelse af beboermøder og temadag mv.	
	Deltagelse i arbejdsgrupper	
	Udarbejdelse af rapport og udstilling mv.	
	Udarbejdelse af information og hjemmeside mv.	
Beboermøder	Forplejning	2.000 kr.
Møder i arbejdsgrupperne	Forplejning	2.000 kr.
Temadag	Forplejning og lokaleleje	5.000 kr.
Udviklingsplanen	Trykning og udsendelse	10.000 kr.
Udstilling	Udarbejdelse	5.000 kr.
Hjemmeside	Udarbejdelse og hosting	5.000 kr.
Diverse	Uforudsete udgifter	3.000 kr.
		80.000 kr.
Moms		20.000 kr.
I alt		100.000 kr.

Såfremt vor ansøgning nyder fremme fremsendes gerne et mere detaljeret budget.

Send skemaet til info@aktionsgruppe.dk

Eller til

Småøernes Aktionsgruppe

Strynø Brovej 12

Strynø

5900 Rudkøbing

Mere information hos vores koordinator Morten Priesholm, tlf. 38 33 00 67.